

**ЦЕНТР СУЧАСНОЇ ПЕДАГОГІКИ
«НАВЧАННЯ БЕЗ КОРДОНІВ» (Канада)**
ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ «СОБОРНІСТЬ» (Україна)
**СХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ДАЛЯ (Україна)**
**ЛУГАНСЬКИЙ ОБЛАСНИЙ ІНСТИТУТ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ
ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ (Україна)**
**МБО «КОНСОРЦІУМ ІЗ УДОСКОНАЛЕННЯ
МЕНЕДЖМЕНТ-ОСВІТИ В УКРАЇНІ» (СЕУМЕ) (Україна)**
**ЖИТОМИРСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА (Україна)**
**ДЗ «ЛУГАНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ» (Україна)**
**ДОНБАСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ТЕХНІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ (Україна)**
БАКИНСЬКИЙ ІСЛАМСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ (Азербайджан)
УНІВЕРСИТЕТ м. НІШ (Сербія)
ЗЕЛЕНОГУРСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ (Польща)

Релігія, релігійність, філософія та гуманітаристика у сучасному інформаційному просторі: національний та інтернаціональний аспекти

**Збірник наукових праць
(за матеріалами XV Міжнародної
науково-практичної конференції
30-31 грудня 2017 року)**

За загальною редакцією д.філос.н. Журби М.А.

Канада – Сербія – Азербайджан – Польща – Україна

Рекомендовано до друку Вченою радою Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля (протокол № 4 від 22 грудня 2017р.)

Рекомендовано до друку Вченою радою Луганського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти (протокол № 6 від 21 грудня 2017р.)

Редакційна колегія:

- Бохонкова Ю.О.**, доктор психологічних наук, професор, СНУ ім. В. Даля (Україна)
Гужва О.П., доктор філософських наук, професор УкрДЯЗПІ (Україна)
Гасанли Г.Б., доктор філософії з богословських наук, професор БІУ(Азербайджан)
Алієва С.Н., кандидат соціологічних наук, викладач БДУ (Азербайджан)
Алієва Я.Н., кандидат соціологічних наук, доцент БДУ (Азербайджан)
Єременко О.М., доктор філософських наук, професор СНУ ім. В. Даля (Україна)
Журба М.А., доктор філософських наук, професор, голова ГО «Соборність» (керівник), (Україна)
Журба А.М., кандидат психологічних наук, доцент ДонДІІУ (Україна)
Заваська Н.С., доктор психологічних наук, професор СНУ ім. В. Даля (Україна)
Йованович Предраг, професор Університету м. Ніш (Сербія)
Калько І.В., кандидат педагогічних наук, доцент ЛОІППО (Україна)
Короткова О.О., кандидат історичних наук, доцент ДонДІІУ (Україна)
Касьянова О.В., кандидат педагогічних наук, доцент ЛОІППО (Україна)
Касьянова В.О., кандидат економічних наук, доцент ІХІП СНУ ім. В. Даля (Україна)
Кузьміченко І.О., кандидат філософських наук, доцент ДЗ «АДМУ» (Україна)
Павлов С.В., кандидат географічних наук, доцент ДЗ «АДМУ» (Україна)
Пагава О.В., кандидат психологічних наук, доцент ЛОІППО (Україна)
Поліщук О.П., доктор філософських наук, професор ЖДУ ім. І. Франка (Україна)
Радченко О.В., доктор наук з державного управління Поморської Академії в Слупську (Польща)
Сапенко Р., доктор габлітований, професор Зеленогурського університету (Польща)
Сабадаш Ю.С., доктор культурології, професор МДУ (Україна)
Савонова Г.І., кандидат філософських наук, старший викладач ЛОІППО (Україна)
Свінціцька О.І., кандидат філософських наук, доцент ЖДУ ім. І. Франка (Україна)
Старостенко Т.М., кандидат філолог. наук, доцент ХНПУ ім. Т.С. Сковороди (Україна)
Талишинський Е.Б., кандидат політичних наук, доцент БІУ (Азербайджан)
Устименко-Косоріч О.А., доктор педагогічних наук, професор СДЛУ ім. А.С. Макаренка (Україна)
Цюрупа М.В., доктор філософських наук, професор КДАВЛП ім. гетьмана Конашевича-Сагайдачного (Україна)

Релігія, релігійність, філософія та гуманітаристика в сучасному інформаційному просторі: національний та інтернаціональний аспекти: зб. наукових праць / за заг. ред. д.філос.н. Журби М.А. – Монреаль: СРМ «ASF», 2017. – с.

У збірці здійснюється багатоаспектний аналіз трансформації сучасної культури, духовності в інформаційному просторі з урахуванням специфіки й соціальної динаміки філософії, етики, естетики, мистецтва, психології, педагогіки, соціології, економіки, політики і права.

Видання розраховане на науковців, викладачів, аспірантів та студентів.

Автори опублікованих матеріалів несуть повну відповідальність за підбір і точність наведених фактів, цитат та інших відомостей.

Оберніхіна Н.В.,

*к.х.н., ст. викладач кафедри Біоорганічної та біологічної хімії
Національного медичного університету імені О.О. Богомольця,*

Прадій Т.П.,

*асистент кафедри Біоорганічної та біологічної хімії
Національного медичного університету імені О.О. Богомольця,
Україна, м. Київ*

ВПРОВАДЖЕННЯ ПИТАНЬ З МНОЖИННИМИ ВАРІАНТАМИ ВИБОРУ ДЛЯ ФОРМУВАННЯ ОСВІТНІХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ СТУДЕНТІВ-МЕДИКІВ

Пошук та розробка новітніх методологічних підходів до підготовки кваліфікованих спеціалістів в Україні є одним з пріоритетних завдань сучасної професійної медичної освіти.

Оцінювання основних компетентностей, таких як біохімічні знання є важливим компонентом для формування високого рівня знань у медичній освіті, забезпечення надійного зворотного зв'язку з метою поліпшення медичної освіти [1]. Методи оцінювання, що використовуються для визначення рівня знань з «Біологічної хімії», в основному, включали питання з множинними варіантами вибору (ПМВ), які дають можливість оцінити знання біохімічних фактів. Це підкреслює потребу більш вибагливої оцінки студентів-медиків з дисципліни «Біологічна хімія» шляхом вимірювання результатів, що відображають процеси порядку кваліфікаційного (професійного) рівня, тобто застосування отриманих знань для розв'язання ситуаційних задач [2]. Цей етап є складним завданням при побудові курсу «Біологічної хімії», оскільки застосовано багатогранність методів оцінювання студентів-медиків, які сприяють розвитку критичного мислення, виходячи з набутих навичок від моменту одержання теоретичних знань.

Питання з множинними варіантами вибору широко використовують для підсумкового оцінювання в закладах вищої медичної освіти через зручну стандартизацію, ефективне тестування груп значної кількості студентів, перевіряючи одночасно велику вибірку теоретичних знань [3,4]. Однак слід зазначити, що недоліком ПМВ є некоректне сформування завдань, тому тестування зводиться до запам'ятовування незалежних фактів, де повністю відсутнє застосування набутих знань [3]. Правильно побудовані ПМВ дають можливість перевірити рівень професійного мислення вищого порядку та основних біохімічних процесів студентами-медиками. Також ПМВ демонструють засвоєння студентами механізмів структурних змін клінічної симптоматики захворювань на молекулярному рівні [2,3]. Однак, виконання

ПМВ, які оцінюють засвоєння набутих теоретичних знань є складним міждисциплінарним процесом, який потребує розвитку аналітичного мислення, тому роль викладача виражається у теоретичному спрямуванні дисципліни до умов та потреб клініки.

На першому етапі вивчення Біологічної хімії для студентів медичних факультетів розробляються ПМВ, які базуються лише на основних теоретичних засадах дисципліни. Тому на 1-му році навчання у студентів практично відсутній рівень компетентностей, але створено підґрунтя для їх набуття та розвитку в подальшому вивченні дисципліни на 2-му році навчання. Другий рік медичної освіти включає тестові питання, які розглядаються як «процедурні» знання (додатки) та декларативні знання (нагадування). Саме така побудова викладання дисципліни сприяє створенню у студентів-медиків можливостей для розв'язання клінічно спрямованих біохімічних задач, підвищення рівня засвоєння практичних навичок, вдосконалення отриманих міждисциплінарних знань.

Література

1. Blumenthal D. Quality of health care: part 1. Quality of care: what is it? N Engl. J. Med. – 1996 – 335 – 8913.
2. Case SM, Swanson DB. Constructing written test questions for the basic and clinical sciences. Philadelphia, PA: National Board of Medical Examiners, – 2002 – 186 P.
3. Bauer D, Holzer M, Kopp V, Fischer MR. Pick-N multiple choice-exams: a comparison of scoring algorithms. Adv. Health Sci. Educ. Theory. Pract. – 2011 – 16 – 21121.
4. Булах І.С., Мруга М.Р. Створюємо якісний тест: Навч. посіб. – К.: Майстер клас, – 2006 – 160 с.

Опалюк Т.Л.,

*к.пед.н., асистент кафедри соціальної педагогіки і соціальної роботи,
Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка,
Україна, м. Кам'янець-Подільський*

НАУКОВІ ПІДХОДИ ДО РОЗУМІННЯ ПОНЯТТЯ РЕФЛЕКСІЯ: МІЖДИСЦИПЛІНАРНИЙ АСПЕКТ

Проблема рефлексії вивчається в різних наукових галузях: філософії, психології, педагогіці. У філософії «рефлексія» – це форма певної теоретичної діяльності суспільно-розвиненої людини, що спрямована на обмірковування своїх особистих дій і їх законів, діяльність самопізнання, котра розкриває специфіку духовного світу людини. Виявлено, що проблема рефлексії у філософії найбільш інтенсивно розроблялась за трьома напрямками: під час вивчення теоретичного мислення, процесів комунікації,